

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ

Grup Başkanlığı

Tarih : **Şubat 2026**

Sayı : **16700**

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

40516

Aşağıdaki sorularımın **Çevre, Şehircilik Ve İklim Değişikliği Bakanı Sayın Murat KURUM** tarafından Anayasa'nın 98'inci, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim

02.02.2026

Av. Dr. Sezgin Tanrikulu
Diyarbakır Milletvekili

Türkiye, dünyanın en aktif deprem kuşaklarından biri üzerinde yer almakta olup; bilimsel veriler, ülkemizin büyük bölümünün yüksek sismik risk altında olduğunu açık biçimde ortaya koymaktadır. Buna rağmen, yapı üretim süreçleri, imar politikaları, denetim mekanizmaları, afet öncesi hazırlık planlaması, risk azaltma stratejileri ve afet sonrası yönetim süreçleri, bilimsel ve teknik gerekliliklerle bağdaşmayan ciddi yapısal zaaflar içermektedir.

Depremler artık bir "doğal afet" değil; **bilim dışı kentleşme politikalarının, denetimsiz yapılaşmanın, rant odaklı imar anlayışının ve kamu otoritesinin sistematik ihmalinin sonucu oluşan bir kamu yönetimi krizidir.**

Bu bağlamda;

I. MİKROBÖLGELEME, ZEMİN VE TEHLİKE HARİTALARI

1. Türkiye genelinde kaç ilde, kaç ilçede ve kaç yerleşim alanında **mikro bölgeleme etütleri** tamamlanmıştır?
2. Bu çalışmaların **aktif fay hatları, sıvılaşma riski, zemin büyütme katsayıları, yer altı su seviyesi, heyelan ve oturma riski** parametreleri bakımından güncellik durumu nedir?
3. Mikrobölgeleme verileri, imar planlarına **bağlayıcı norm** olarak entegre edilmiş midir? Edildiyse hangi mevzuat dayanağıyla?
4. Fay sakinim bantları bilimsel standartlara göre mi belirlenmiştir, yoksa imar baskısıyla daraltılmış mıdır?

II. YAPI STOĞU VE DEPREM GÜVENLİĞİ ANALİZİ

5. Türkiye genelinde mevcut yapı stokunun yüzde kaç **2000 öncesi**, yüzde kaç **2000-2018**, yüzde kaç **2018 sonrası** yapılmıştır?
6. 2018 Türkiye Bina Deprem Yönetmeliği'ne uygunluk oranı il/ilçe bazında nedir?
7. **Performans analizi yapılmış bina sayısı** kaçtır? Bu analizlerin sonuçları kamuoyuna açık mıdır?
8. Depreme dayanıksız olduğu tespit edilen yapı sayısı kaçtır? Bunların kaç **yıkılmış**, kaç **güçlendirilmiştir**, kaç **hâlen kullanımda** bulunmaktadır?

III. DENETİM SİSTEMİ VE KAMUSAL SORUMLULUK

9. Yapı denetim firmalarının finansman modelinin **müteahhit bağımlılığı** üzerine kurulmuş olması bilimsel olarak bir çıkar çatışması değil midir?
10. Yapı denetim sisteminde kamu otoritesinin **doğrudan teknik denetim yetkisi** neden kaldırılmıştır?

11. Son 20 yılda yapı denetim firmalarına uygulanan **idari yaptırım, iptal edilen lisans, kapatılan firma sayısı** kaçtır?
12. Denetim kusuru nedeniyle kamu görevlileri hakkında açılan soruşturma ve dava sayısı kaçtır?

IV. İMAR AFFI VE YAPISAL RİSK

13. İmar barışı kapsamında kayıt altına alınan yapı sayısı kaçtır?
14. Bu yapıların kaç **yüksek deprem riski taşıyan bölgelerde** yer almaktadır?
15. İmar affı uygulaması, deprem riskini **bilimsel olarak artırdığı halde** neden sürdürülmüştür?

V. AFET YÖNETİMİ VE KURUMSAL KOORDİNASYON

16. Türkiye'nin **ulusal risk azaltma planı** hangi bilimsel modellere dayanmaktadır?
17. AFAD, belediyeler, valilikler ve bakanlıklar arasında **veri entegrasyonu sistemi** var mıdır?
18. Afet anında kullanılacak **lojistik senaryolar, tahliye planları, toplanma alanları, altyapı süreklilik planları** neden kamuoyuna açık değildir?

VI. KENTSEL DÖNÜŞÜM POLİTİKALARI

19. Kentsel dönüşüm projelerinin yüzde kaç **risk azaltma temelli**, yüzde kaç **rant temelli** yürütülmektedir?
20. Fay hatları üzerinde yürütülen dönüşüm projeleri neden durdurulmamaktadır?
21. Rezerv alan uygulamaları bilimsel risk haritalarıyla çelişmesine rağmen neden sürdürülmektedir?

VII. BİLİMSEL UYARILARIN YOK SAYILMASI

22. Üniversitelerin, TMMOB'un ve bilim insanlarının hazırladığı raporların kaç **kamu politikalarına** yansıtılmıştır?
23. Bilimsel raporlara rağmen imara açılan alan sayısı kaçtır?

VIII. SİSTEMSEL SORUMLULUK

24. Türkiye'de depremlerin **doğal afet değil, yönetsel felaket** haline gelmesinin sorumluluğu hangi kamu politikalarına aittir?
25. Merkezi idarenin, belediyelerin ve ilgili bakanlıkların **kurumsal sorumluluk zinciri** neden açık biçimde tanımlanmamıştır?